

Arkivsak-dok. 201606515-2
Saksbehandler Knut Aspås

Saksgang	Møtedato
Komite for infrastruktur 2015-2019	14.04.2016
Komite for kollektivtrafikk og regional utvikling 2015-2019	13.04.2016
Komite for kultur, idrett, friluftsliv og folkehelse 2015-2019	13.04.2016
Komite for opplæring og tannhelse 2015-2019	13.04.2016
Administrasjonsutvalget 2015-2019	19.04.2016
Fylkesutvalget 2015-2019	19.04.2016
Fylkestinget 2015-2019	27.04.2016

Søknad til Stortinget om sammenslåing av Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylke

FYLKESRÅDMANNENS INNSTILLING:

I henhold til inndelingsloven søker fylkestinget i Sør-Trøndelag Stortinget om at Nord-Trøndelag fylke og Sør-Trøndelag fylke slås sammen til ett fylke fra 01.01.2018.

VEDLEGG:

Nummererte vedlegg som følger saken:

1. Trøndelagsutredningen
2. Forslag til intensjonsplan datert 04.11.2015
3. Innbyggerundersøkelse Trøndelagsregionen 2016 datert 2.3.2016, utført av Opinion AS
4. Høringsuttalelser m/oversikt, resymé og kommentarer
5. Drøftingsprotokoll STFK
6. Drøftingsprotokoll NTFK
7. Brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om økonomiske forutsetninger ved sammenslåing, datert 9.11.2015
8. Brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om lokalisering av fylkesmannsembetet, datert 15.1.2016

GJELDENDE FORUTSETNINGER:

FT-sak 88/14 Mandat for felles utredning om samling av Trøndelagsfylkene
FT-sak 53/15 Trøndelagsutredningen - Underveisrapport juni 2015
FT-sak 149/15 Trøndelagsutredningen - Underveisrapport desember 2015
FU-sak 317/15 Trøndelagsutredningen - Utlekking til offentlig høring
FU-sak 10/16 Søknad etter forsøksloven om nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået

BAKGRUNN:

1 Innledning

1.1 Om saksframstilling og sakshandtering i den foreliggende saken

Denne saken dreier seg formelt om å søke Stortinget om sammenslåing av de to fylkene Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag til ett fylke. Rammene for saken og for søknaden er *Inndelingslova*, som regulerer denne type saker i kommuner og fylker.

Forholder man seg strikt til disse rammene, skal den foreliggende saken kun klargjøre og beslutte hvorvidt det skal søkes om sammenslåing eller ikke. En slik beslutning må imidlertid ta i betraktning de oppfølgende beslutningene som skal tas etter at dette hovedspørsmålet er avgjort. Vedtas det å søke om sammenslåing, følger det nemlig flere etapper og beslutninger om viktige spørsmål.

Hvis begge de to fylkeskommunene gjør positivt vedtak om sammenslåing på grunnlag av den foreliggende saken, vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) innkalle de to fylkestingene til et felles drøftingsmøte om en rekke slike spørsmål. Det dreier seg i hovedsak om spørsmål som KMD må ha klarlagt så de kan tas inn i og bli fastsatt i en Kongelig resolusjon hvis Stortinget sier ja til søknaden om sammenslåing. Disse spørsmålene bør være klarlagt i den framforhandlede intensjonsavtalen.

Etter det felles drøftingsmøtet skal de to fylkestingene hver for seg fatte beslutning om de spørsmålene som er avklart i møtet med KMD. Dessuten om andre forhold som intensjonsplanen har forslag om avgjørelse på, samt om organisering, fullmakter osv for det påfølgende arbeidet med å realisere sammenslåingen fram mot 01.01.2018.

Formelt dreier det seg altså om to saker – FT-sak 23/16 og 24/16 (i tillegg kommer en sak 3 – FT-sak 25/16 - som tar for seg intern oppfølging i form av prosjektplan osv). I den første skal man avgjøre spørsmålet om sammenslåing eller ikke. Den andre skal dels beslutte en rekke formelle forhold ang det nye fylket og den nye fylkeskommunen, og dels gi anvisning for organisering og videre arbeid med sammenslåingen. Ettersom det som skal vedtas i FT-sak 24/16 kan ha betydning for behandlingen av FT-sak 23/16, må imidlertid de to sakene ses i sammenheng.

Det er derfor funnet det hensiktsmessig at alle momenter som er relevant for beslutningen om sammenslåing tas med og drøftes i sak 23/16, ikke minst punktene i intensjonsplanen. Sak 23/16 skal formelt kun kunne ut i et vedtak om ja eller nei til å søke om sammenslåing, og dette vedtaket kan ikke formelt være betinget av hva som senere vedtas om bl.a. intensjonsavtalen. Men ettersom beslutningene i de to sakene må være gjensidig informert, velges det her en saksutredningsmessig kobling mellom dem. Det meste av saksopplysningene og saksvurderingene for begge sakene vil dermed skje i sak 23/16.

Sak 23/16 skal behandles og besluttes i separate fylkesting, noe som tilsier fylkesviselikelydende saksframlegg.

Sak 24/16 skal også behandles i separate fylkesting, etter at man har hatt fellesmøte med KMD. Sak 24/16 vil bygge på saksframstillingen i sak 23/16, men vil også gjøre nærmere rede for de forhold som skal besluttes som oppfølging av vedtaket i sak 24/16. Her vil både saksopplysninger og saksvurdering i stor grad være felles for de to fylkestingene, ettersom de baseres på de differensierte drøftingene i sak 23/16 og det påfølgende felles vedtaket i denne saken.

Slik sak 23/16 og sak 24/16 her er koblet sammen, innebærer det at noen sakselementer vil være felles. Særlig gjelder dette høringsuttalelsene, hvor det er synspunkt både på

spørsmålet om sammenslåing og på konkrete punkter i forslaget til intensjonsplan. Fordi deler av sak 24/16 som nevnt vil gi premisser for sak 23/16, har en valgt å gjøre en samlet drøfting i sak 23/16 av alle problemstillinger som reises i høringsuttalelsene. Selve høringsuttalelsene er vist i resymé med kommentarer i et eget dokument som formelt inngår i begge sakene, men som av praktiske grunner er vist bare i sak 23/16.

Av samme grunn er sentrale vedlegg som gjelder både sak 23/16 og 24/16 lagt til sak 23/16. Dette gjelder de to dokumentene som ble lagt ut til offentlig høring 03.12.2015, nemlig *Trøndelagsutredningen* og forslag datert 04.11.2015 til *Intensjonsplan for samling av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune*. Dessuten rapport fra Opinion AS datert 2.3.2016 om *Innbyggerundersøkelse Trøndelagsregionen 2016*.

1.2 Bakgrunn for saken

Dagens debatt om landets regionale inndeling kan sies å ha en 25-årig forhistorie som startet med *Christiansenutvalgets* utredning fra 1992 (NOU 1992:15 *Kommune- og fylkesinndelingen i et Norge i forandring*). Senere har det vært en rekke nasjonale initiativ og utredninger om samme sak, men ingen har ført til noen endringer i fylkesinndelingen. Den foreliggende saken har utgangspunkt i en rekke fylkeskommunale initiativ i Trøndelag som startet i 2013, og med en påfølgende utredning som resultat.

Ved Stortingsvalget høsten 2013 fikk landet en regjering bestående av to parti som begge ønsket å innføre en tonivåmodell med kun stat og kommuner, dvs *nedlegging* av fylkeskommunen. Med dette som utsikt tok fylkesrådsleder Anne Marit Mevassvik i Nord-Trøndelag i sin tale til fylkestinget i desember 2013 opp spørsmålet om å møte utfordringen med et initiativ om å etablere en større og tyngre regional enhet i Trøndelag. Fylkestinget sluttet seg til dette, og ba om en sak om spørsmålet. Fylkestinget i Sør-Trøndelag hadde noe tidligere, ved behandlingen av Strategiplan 2014 – 2017, tilsvarende bedt fylkesrådmannen om å komme med en sak om et regionalt politisk nivå i Midt-Norge til erstatning for dagens fylkeskommuner.

Fylkestinget i Nord-Trøndelag vedtok deretter i april 2014 å rette en henvendelse til Sør-Trøndelag fylkeskommune for å få gjennomført en felles utredning om samling av Trøndelagsfylkene. Samtidig ble det bedt om et mandat for utredningsarbeidet.

Resultatet av de foregående prosessene var at fylkestingene i Nord- og Sør-Trøndelag i oktober 2014 behandlet en likelydende sak om "Mandat for felles utredning om samling av Trøndelagsfylkene" (fylkestingssak 47/2014 i NTFK, og sak 88/14 i STFK). I det felles saksframlegget¹ var det gjort rede for sakens forhistorie og målet for utredningen, og det vises til dette for nærmere redegjørelse.

Det mandatet som ble vedtatt av begge fylkestingene hadde følgende ordlyd:

"Som følge av vedtak gjort i fylkestingene i Sør- og Nord-Trøndelag i løpet av det siste året, iverksettes det et utredningsarbeid omkring samling av de to fylkene. Utredningsarbeidet gjennomføres innenfor de rammer som trekkes opp i dette saksframlegget, oppsummert i følgende mandat:

Mandat

¹ [Lenke til sak i NT fylkesting](http://opengov.cloudapp.net/Meetings/ntfk/AgendalItems/Details/202589): <http://opengov.cloudapp.net/Meetings/ntfk/AgendalItems/Details/202589>

Fylkestingene i begge Trøndelagsfylkene har i løpet av det siste året gjort vedtak som omhandler samling av de to fylkene. Det skal nå gjennomføres et arbeid der dette utredes, og Fylkestinget gir følgende føringer for prosessen:

Mål for prosessen

Målet er en region med livskraft, bærekraft og konkurransekraft. For å lykkes er det vesentlig å videreutvikle det folkevalgte regionale nivået, gjennom å effektivisere og styrke forvaltningen ved sammenslåing av fylkeskommunene. En slik styrking vil også gjøre fylkeskommunene bedre i stand til å ta på seg nye oppgaver.

Organisering

Utredningsarbeidet organiseres som et prosjekt med følgende struktur (jf. figur i saksutredning):

- Styringsgruppe – oppnevnes av fylkesrådmann i Sør-Trøndelag og fylkesrådet i Nord-Trøndelag
- Prosjektledelse – oppnevnes av styringsgruppen
- Referanse/interessentgrupper – oppnevnes av styringsgruppen og blir bredt sammensatt av interessenter fra stat, nærings-, arbeidstaker- og frivillige organisasjoner
- Nødvendige arbeidsgrupper

Begge fylkene skal være mest mulig likt representert i de ulike deler av prosjektorganisasjonen.

Følgende tema og områder skal utredes og legges fram av styringsgruppa for behandling i politiske organ for innstilling til fylkestingene:

1. Politiske avklaringer
2. Balansert og bærekraftig utvikling
3. Organisasjon og administrative forhold
4. Administrasjonssenter
5. Statens organisering
6. Økonomiske forhold
7. Tjenesteproduksjon
8. Prosess

Styringsgruppa vedtar detaljene i det som skal utredes under hvert punkt.

Politisk involvering

Politisk involvering ivaretas ved at det legges fram saker basert på delutredninger for politisk ledelse ved bestemte milepæler i utredningsperioden.

Intensjonsplan

Gjennom utredningen skal det utarbeides en intensjonsplan for sammenslåing. Intensjonsplanen skal kunne danne grunnlag for videre behandling av saken før et endelig vedtak om sammenslåing kan skje.

Tidsplan

Utredningen vil gjennomføres innen 1.11.2015 og framlegges for fylkestingene vinteren 2016.”

1.3 Kort om utredningsarbeidet

Styringsgruppa for prosjektet, som man valgte å kalle *Trøndelagsutredningen*, har hatt bestått av følgende:

- Anne Marit Mevassvik, fylkesrådsleder i NTFK (valgt som leder)
- Tore O Sandvik, fylkesordfører i STFK
- Odd Inge Mjøen, fylkesrådmann i STFK
- Inge Fornes, administrasjonssjef i NTFK

Prosjektledelsen har bestått av:

- Knut Aspås, fylkesdirektør i STFK
- Ole Tronstad, stabssjef i NTFK

Erling Bergh har fungert som prosjektsekretær.

Utredningsarbeidet ble ferdigstilt innenfor den tidsfristen som var satt i mandatet, dvs 01.11.2015. I tråd med mandatet hadde politisk ledelse i de to fylkeskommunene, på grunnlag av utredningen, også framforhandlet et forslag til intensjonsplan for hvordan sentrale spørsmål skal løses. Trøndelagsutredningen og forslaget til intensjonsplan ble offentliggjort i en pressekonferanse på Værnes 04.11.2015.

Utredningsmandatets bestemmelse om politisk involvering er fulgt opp med to *underveisrapporter* til fylkestingene, henholdsvis i juni og desember 2015. I underveisrapporten i desember var Trøndelagsutredningen og forslaget til intensjonsplan med som vedlegg. Det vises til de to underveisrapportene når det gjelder nærmere informasjon om selve utredningsarbeidet, om hvordan den nasjonale regionprosessen utviklet seg i perioden, avklaringer mot KMD mv.

I underveisrapporten i desember ble det også orientert om hvordan Trøndelagsutredningen og forslaget til intensjonsavtale ville bli handtert videre. Ikke minst gjaldt dette hvordan innbyggerne i de to fylkene skulle informeres og høres, i tråd med bestemmelsene i Inndelingslova. Sammen med Trøndelagsutredningen og forslaget til Intensjonsplan utgjør tilbakemeldingene fra høringsprosessen hovedgrunnlaget for saksutredning og anbefaling til fylkestinget i denne saken.

Nedenfor vil det bli gjort nærmere rede for resultatet av høringsprosessen.

Både Trøndelagsutredningen og forslaget til Intensjonsplan viser til at det parallelt med utredningsprosessen tas initiativ om overføring av nye oppgaver til den nye fylkeskommunen allerede nå, som en prøveordning etter Forsøkslovens bestemmelser. Dette kommenteres senere i denne saken.

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

2. Trøndelagsutredningen

Den utredningen som de to fylkestingene bestilte i sine vedtak i oktober 2014, og som var ferdigstilt 01.11.2015, er hittil bare lagt fram for fylkestingene til *orientering* (i underveisrapporten i desember 2015). Behandlingen av Trøndelagsutredningen skjer gjennom den foreliggende saken, hvor den inngår som sentralt element.

Trøndelagsutredningen skal altså ses som et hovedunderlag for den foreliggende saken, og vurderes i sammenheng med denne. Derfor ble den også lagt ut til offentlig høring før saken ble endelig forberedt for fylkestingene, slik at synspunkt fra innbyggere og organiserte interessenter om saken og de vurderingene som gjøres i utredningen kunne komme fram.

Trøndelagsutredningen tar ikke opp alle spørsmål knyttet til dagens eller framtidens Trøndelag. Den konsentrerer seg om de tema som er angitt i utredningsmandatet, og først og fremst om forhold som har betydning for fylkestingenes beslutning i spørsmålet om sammenslåing. Det er videre lagt til grunn at *intensjonen* bak utredningsmandatet er et ønske om å få til en fylkessammenslåing, og at utredningen skal klargjøre om vurderingene bak intensjonen holder, evt om det er vesentlige problemstillinger man har oversett, og som

taler imot. Dessuten skal den utrede og gi råd om løsninger på forhold som fylkestingene må ta stilling til ved et evt vedtak om sammenslåing, f.eks. størrelsen på det framtidige fylkestinget.

Når det gjelder selve innholdet i Trøndelagsutredningen, vises det til utredningsdokumentet.

3. Intensjonsplanen

Selv om det ikke omtales i Inndelingslova, har det etter hvert blitt vanlig praksis for kommuner som slår seg sammen, at de på forhånd utarbeider og vedtar en såkalt *intensjonsplan*. Mandatet for Trøndelagsutredningen forutsetter også at en slik plan utarbeides. Meningen er at forslag til løsning på viktige spørsmål skal være avklart i en intensjonsplan og dermed kjent, før det gjennomføres en innbyggerhøring, og før det fattes endelig vedtak.

Forslaget til *Intensjonsplan for samling av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune* ble utarbeidet i på basis av Trøndelagsutredningen, og kan ses som en konkretisering av visse hovedpunkter i denne. Den ble senere lagt ut til offentlig høring sammen med Trøndelagsutredningen.

Når det gjelder innholdet i forslaget til intensjonsplan, vises det til denne, samt til høringsuttalelsene m/kommentarer om forslaget senere i denne saken.

4. Høringsprosessen

Inndelingslovas § 10 om *Saksutgreiing* påpeker at man bør innhente innbyggernes synspunkt på forslag til sammenslåing, og at dette kan skje ved folkeavstemming, opinionsundersøkelse, spørreundersøkelse, møte eller på annen måte. I Trøndelagsutredningen drøftes høringsspørsmålet grundig i kap 3.3 og 3.4, og ut fra dette anbefales det å bruke opinionsundersøkelse samt høring etter mønster av Plan- og bygningsloven (PBL). I forslaget til intensjonsplan legges det samme til grunn.

I tråd med dette ble Trøndelagsutredningen og forslag til intensjonsplan lagt ut til offentlig høring i perioden 03.12.2015 til 05.02.2016. Opinionsundersøkelsen ble gjennomført i slutten av høringsperioden, hvor man antok at saken var best opplyst gjennom media, høringsinnspill, folkemøter osv. Det ble arrangert fire store folkemøter i perioden, i tillegg til at det ble gitt orienteringer for videregående skoler, ungdomsorganisasjoner, arbeidstakeorganisasjoner mv. En folkeaksjon for JA til folkeavstemming drev også aktiv informasjon om saken i høringsperioden.

Resultatet fra opinionsundersøkelsen ble offentliggjort i en felles fylkestingssamling 02.03.2016. Her ble det også orientert om hovedtrekkene i uttalelsene fra den offentlige høringen. Både opinionsundersøkelsen og høringsuttalelsene blir nærmere gjennomgått og drøftet senere i denne saken.

5. Forhold til den nasjonale regionreformen

Regjeringen Solberg startet i 2014 arbeidet med en kommunereform. Stortinget ba våren 2014 om at regionene ble inkludert i reformen. Sommeren 2015 ble fylkeskommunene anmodet av departementet om å innlede drøftinger om mulig sammenslåing med sine nabofylker. Våren 2016 skal departementet legge fram en Oppgavemelding til Stortinget, med forslag til nye oppgaver til de nye, større fylkene som forventes å bli resultatet av den igangsatte regionreformprosessen. Planen er at fylkeskommunene skal fatte vedtak om evt

sammenslåing høsten 2016, og at dette skal følges av en samlet proposisjon våren 2017 om nytt regionalt folkevalgt nivå. Iverksetting av ny regional inndeling skal skje 01.01.2020.

Det hører også med at KMD har satt i gang en utredning av *fylkesmannens* framtidige struktur og størrelse. Utredningsarbeidet skal gi departementet et grunnlag for å vurdere hva som er en hensiktsmessig struktur for oppgaveløsningen i fylkesmannsembetene, samtidig med at ny kommune- og regionstruktur blir avklart våren 2017. Det legges dermed til rette for en helhetlig vurdering og innretning av kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn i 2017.

Statsråd Sanner i KMD har imidlertid avklart at fylkesmannen i et sammenslått Trøndelag skal ha sitt hovedsete i Steinkjer, såfremt man følger det planlagte løpet med sammenslåingsvedtak våren 2016.

6. Ansattes medvirkning

Det har vært bred medvirkning fra ansatte i begge fylkeskommunene i Trøndelagsutredningen. I selve utredningsfasen har de ansatte og ansattes organisasjoner vært bidragsytere i alle oppnevnte arbeidsgrupper. Et av hovedargumentene for å ha bred medvirkning er at det sikrer en god forankring i organisasjonen og at vi får en bred faglig bakgrunn fra begge fylkene i utredningsarbeidet. En ekstern rapport ville ikke dekt dette på samme måte.

I høringsperioden er de ansattes rett til medvirkning ivaretatt i henhold til arbeidsmiljølovens kap. 8 og hovedavtalens del B § 1. Det ble avholdt drøftingsmøter med de tillitsvalgte om Trøndelagsutredningen og forslag til intensjonsplan hhv den 15.1.2016 i NTFK og 19.1.2016 i STFK.

Drøftingsprotokoller fra møtene med de ansattes organisasjoner vedlegges.

6.1 Vern mot oppsigelse.

I intensjonsplanen fremkommer det under punktet om «Ansatte», at det skal gjelde et ekstra vern i 3 år fra sammenslåingsdato mot oppsigelse av medarbeidere som måtte bli overtallige som følge av sammenslåingen. Tillitsvalgte i begge fylkeskommunene argumenterer for at denne perioden bør utvides. Dette er fremført både i de formelle drøftingsmøtene, og i en felles høringsuttalelse fra organisasjonene i STFK der det tas til orde for at denne perioden bør være på 5 år.

Spørsmålet om vern mot oppsigelse lengre enn 3 år er et punkt som bør kunne vurderes. Antall ansatte som kan gå av ved oppnådd aldersgrense er betydelig i begge organisasjonene, og de ansattes påpeking av at det kan bli en større utfordring å beholde kompetanse enn overtallighet, kan være berettiget. Vi vil anta at en utvidelse av garanti mot oppsigelse ut over 3 år vil kunne ha en positiv effekt på omstillingsprosessen uten at det vil medføre særlige økonomiske eller praktiske konsekvenser. Det presiseres imidlertid at dette vernet gjelder mot oppsigelse av de som måtte bli overtallig som en direkte konsekvens av sammenslåingen. Ordinære saker om overtallighet skal håndteres etter dagens regler.

Øvrige forhold som er tatt opp av de tillitsvalgte vil bli drøftet videre, og håndtering av disse vil etter et sammenslåingsvedtak bli nedfelt i et omstillingsdokument som omtalt i Trøndelagsutredningens kap 6.5.4.

Administrasjonsutvalgene i begge fylkene vil behandle saken om sammenslåing i sine møter i april 2016.

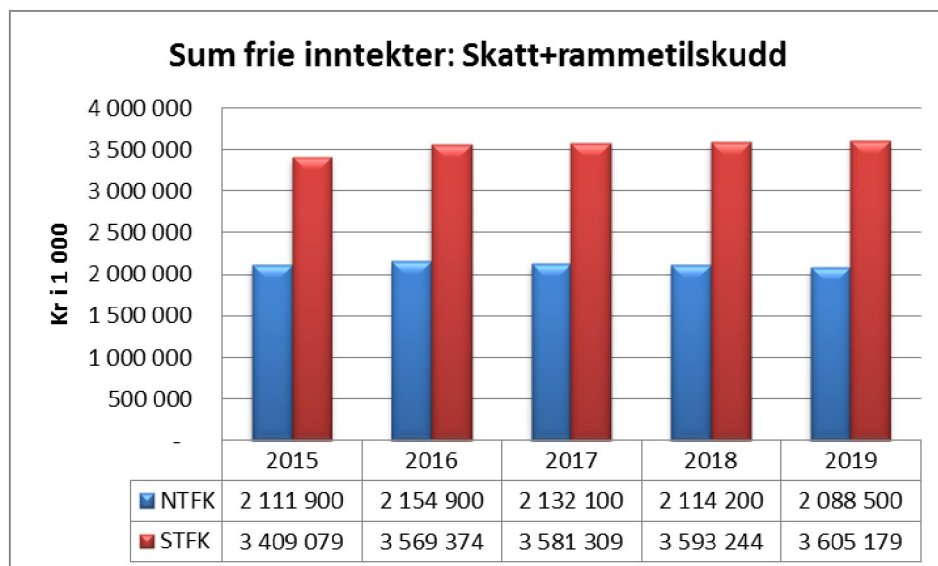
7. Oppdateringer og andre avklaringer

Under dette punktet gis oppdatert informasjon på noen forhold som er omtalt i utredningen.

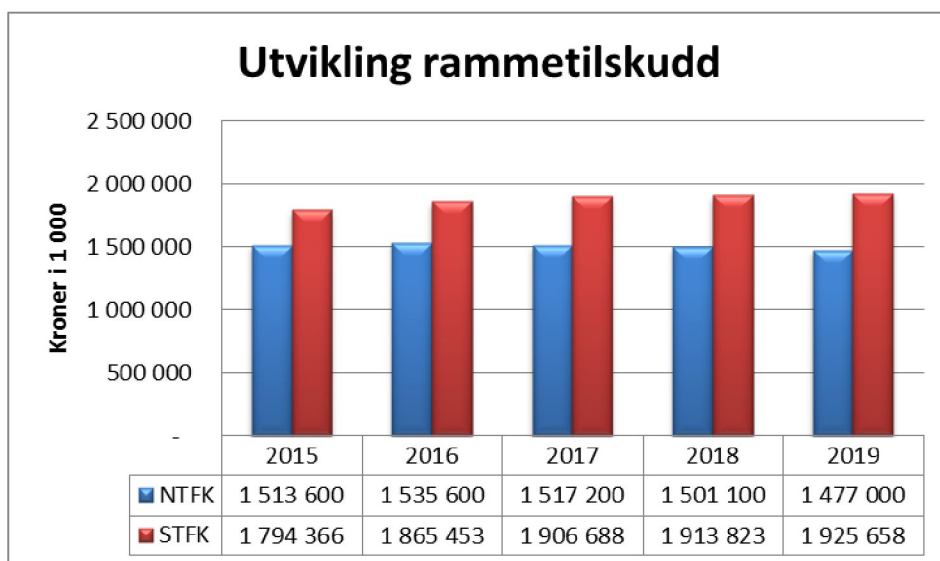
7.1 Økonomiske forhold

Kapittel 7 i Trøndelagsutredning omhandler økonomiske forhold og hvordan økonomien i en samlet fylkeskommune antas å utvikle seg. Etter at utredningen ble fremlagt har begge fylkeskommunene vedtatt nye økonomiplaner for perioden 2016 – 2019, i tillegg til at NTFK har fattet vedtak knyttet til ny utbyttmodell i NTE. Det redegjøres i det etterfølgende kort for virkningen av disse to forholdene.

Prognose for frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i de to fylkeskommunene vises i tabellen under.

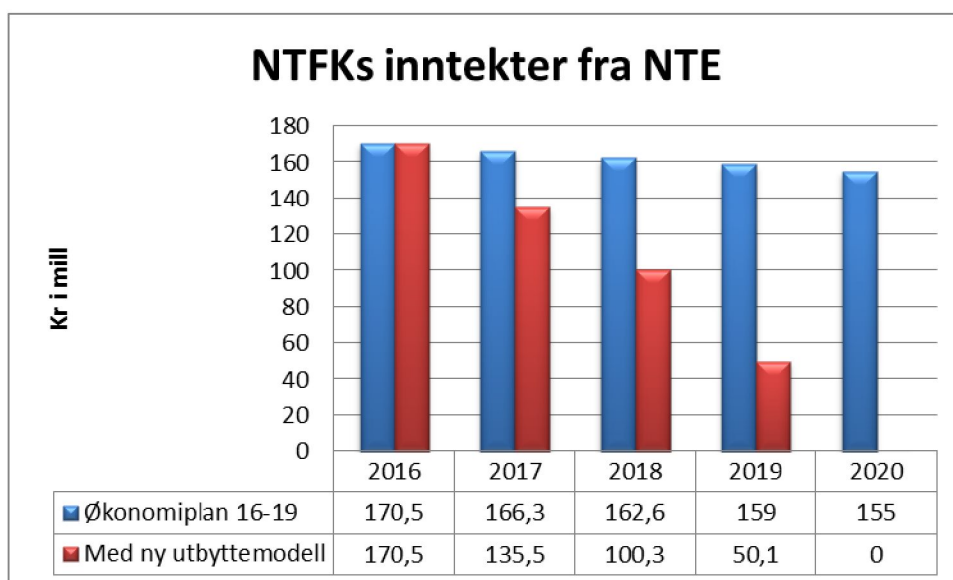
Som omtalt i utredningen taper NTFK ca. 95 millioner kr på omlegging til nytt inntektssystem for fylkeskommunene, mens STFK tjener ca. 46 millioner kr. I statsbudsjettet for 2016 ble imidlertid tapskompensasjonen for de fylkeskommunene som taper på det nye inntektssystemet økt, slik at effekten dempes noe i årene frem mot 2020. Forventet utvikling i rammetilskudd i perioden 2016 – 2019:

Fylkestinget i NTFK vedtok i sak 9/16 ny utbyttmodell for Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Holding AS (NTE). Hovedgrepet i saken er at NTE får omgjort 1,8 milliard kr av et ansvarlig lån fra NTFK til egenkapital. De resterende 200 millioner kr av lånet nedbetales (tilbakeføres til NTFK) med 100 millioner kr i 2017, 50 millioner kr i 2018, og 50 millioner kr i 2019.

I juni 2015 vedtok fylkestinget i Nord-Trøndelag at eierskapet til NTE overføres til kommunene i Nord-Trøndelag, hvis fylkeskommunen opphører som egen enhet. Eventuelt **utbytte** som utbetales fra NTE vil derfor gå til disse kommunene fom 2019.

NTFK har budsjettet med 170,5 millioner kroner i inntekter fra NTE i 2016, og om lag samme nominelle nivå videre i perioden 2017-19 (renteinntekt og utbytte). Ny utbyttmodell vil medføre en inntektsreduksjon for NTFK sammenlignet med dagens nivå som vist i grafen under:

NTFK vil foreta en revisjon av økonomiplanen 2017-19 i fylkestinget i juni 2016, der bortfall av inntekter fra NTE vil måtte innarbeides.

7.2 Diverse avklaringer med KMD

Det har underveis i utredningsarbeidet vært løpende og konstruktiv kontakt med KMD for å avklare ulike forhold. Særlig har dette dreid seg om spørsmål knyttet til økonomiske virkninger av en sammenslåing (inntektssystemet), fremdrift og Stortingets behandling av en søknad om sammenslåing, samt ordninger for sammensetning av fellesnemd og valg av nytt fylkesting.

Avklaringer i fht økonomiske virkninger av en sammenslåing ble gitt fra KMD v/ statsråden allerede i brev av 9.11.2015. Her slås det fast at fylkeskommunene vil bli kompensert for eventuelle tap i inntektssystemet som følge av en sammenslåing. Departementet har også avklart at Stortinget vil behandle en eventuell søknad om sammenslåing i juni 2016. Departementet har videre gitt sin tilslutning til intensjonsplanens forslag til sammensetting av fellesnemd og nytt fylkesting fra 1.1.2018.

KMD har bekreftet at det vil bli gitt kompensasjon for engangskostnader til fylkeskommuner som slår seg sammen. Modellen er ikke ferdig enda, men det er naturlig å se for seg en variant av ordningen som gjelder for kommuner som slår seg sammen (se tabell under). I denne modellen varierer beløpet fra 20 til 65 millioner kroner, og en bør kunne forvente et engangsbeløp i øvre sjikt i dette intervallet for vårt tilfelle. Det er ventet at KMD presenterer modell for beregning av engangsbeløp enten i regionmeldingen i april eller kommuneproposisjonen i mai 2016.

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

7.3 Nye oppgaver til det regionale nivået

I Trøndelagsutredningens kap 2.5 omtales forsøk med nye oppgaver til den nye regionen på basis av forsøkslovens bestemmelser. Dette ble fulgt opp i forslag til intensjonsplan for sammenslåingen under «Delmål», hvor det står: *Umiddelbart søke om nye oppgaver til regionen etter forsøksloven.*

Fylkesrådet i NT og fylkesutvalget i ST behandlet i hhv sak 6/16 og 10/16 *Søknad etter forsøksloven om nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivået*. I notatet som følger saken pekes det bl a på oppgaver som i dag ivaretas av Fylkesmannen, og at oppgaver som ikke handler om tilsyn i utgangspunktet bør overføres til folkevalgt regionnivå. Dette gjelder innen klima, miljø og landbruk, fiske- og havbruksforvaltning, utredning av vern og forvaltning av verneområder, beredskapsarbeid, virkemiddelforvaltning knyttet til samfunnsutvikling i vid

forstand, inkludert styring av regionalt forskningsfond og andre regionale FoU-midler. Notatet omtaler i tillegg oppgaver innenfor områdene kultur, næringsutvikling, videregående opplæring, samt samferdsel.

Saken, sammen med notatet *Fremtidige oppgaver innenfor et regionalt folkevalgt nivå*, ble oversendt KMD 25.1.2016. Notatet er utarbeidet for å synliggjøre hvilke oppgaver det kan være hensiktsmessig å overføre fra staten til en fremtidig region etter samling av dagens to fylkeskommuner i Trøndelag. Notatet tilfredsstiller ikke de formelle kravene til en søknad om overføring av oppgaver etter Forsøksloven, og må derfor betraktes som et første utspill overfor departementet.

Styringsgruppen fulgte opp henvendelsen med et møte med KMD og Statsråden den 1.3.2016. Det ble i møtet bl a henvist til at regjeringens melding om nye oppgaver til det regionale nivået vil foreligge tidlig i april 2016. Departementet presiserte at dialogen rundt forsøk med nye oppgaver til Trøndelag vil fortsette.

Fylkestinget vil bli forelagt et tilleggsnotat til denne saken hvor det vil bli redegjort for innholdet i meldingen.

8. Oppfølging av et eventuelt vedtak om å søke om sammenslåing

8.1 Inndelingslovas bestemmelser

Når det er gjort vedtak om sammenslåing av fylkene, bestemmer Inndelingslovas § 25 at departementet skal innkalle fylkestingene til et møte hvor følgende skal drøftes:

- a) Forslag til navn på det nye fylket
- b) Antall medlemmer i det nye fylkestinget
- c) Kriterier for sammensetning av og funksjoner til en fellesnemnd etter lovens § 26
- d) Valg av revisor for fellesnemndas virksomhet
- e) Oppretting av eventuelle andre fellesorgan for å sikre gjennomføringen av sammenslåingen

8.2 Formelle oppfølgingsprosesser

Etter at fylkestingene i felles møte har drøftet de spørsmålene som er nevnt i Inndelingslovas § 25, skal fylkestingene hver for seg gjøre vedtak om det de er blitt enige om. Samtidig gjør de vedtak om andre vesentlige spørsmål som skal fastsettes for det nye fylket og den nye fylkeskommunen, slik det framgår av et omforent forslag til intensjonsplan. Det skal også vedtas reglement for fellesnemnda.

Alle disse spørsmålene er utredet og forberedt på forhånd, og behandles i FT-sak 24/16 - *Oppfølging av fylkestingets vedtak i sak om Søknad til Stortinget om sammenslåing av Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylke.*

8.3 Andre oppfølgingsspørsmål

Når de formelle spørsmålene er avklart iht ovenstående, gjenstår det for fylkestingene å fatte nødvendige vedtak for å iverksette den administrative sammenslåingsprosessen for de to fylkeskommunene.

Dette tas opp i FT-sak 25/16 *Sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner. Tilsetting av fylkesrådmann i det nye fylket og oppnevning av prosjektleder.*

DRØFTINGER:

I den videre drøftingen vil det foreliggende saksmaterialet bli vurdert med sikte på å gi et begrunnet råd til fylkestinget om vedtak i saken.

Følgende vurderingspunkter benyttes:

1. Om Trøndelagsutredningen (selve utredningsdokumentet) gir tilfredsstillende bakgrunn for å ta stilling i saken, eller om den skal suppleres på bestemte områder
2. Om det foreliggende saksmaterialet, inkludert resultatene fra innbyggerundersøkelsen og høringen, gir tilstrekkelig grunnlag for å anbefale sammenslåing av de to fylkene
3. Om forslaget til intensjonsplan svarer tilfredsstillende på de spørsmål som bør avklares mellom de to fylkeskommunene før vedtak om sammenslåing gjøres, eller om den bør endres eller suppleres

Nedenfor drøftes/vurderes ovenstående i lys av

1. Innbyggerundersøkelsen
2. Den offentlige høringen

Deretter gjøres det i kap 11 en *samlet* vurdering av det foreliggende saksmaterialet, og anbefaling mht spørsmålet om å søke sammenslåing.

9. Innbyggerundersøkelsen

Innbyggerundersøkelsen er en godt dimensjonert opinionsundersøkelse som gir et ganske presist og representativt bilde av hva innbyggerne i hver av de to fylkene mener om de spørsmålene som ble stilt. Undersøkelsen viser at hele 9 av 10 innbyggere i begge fylkene er kjent med forslaget om sammenslåing, og at 5 av 10 i Nord-Trøndelag og 3 av 10 i Sør-Trøndelag sier de i *stor* grad er opptatt av spørsmålet.

Det er grunn til å merke seg at hele 7 av 10 ønsker et folkevalgt styringsnivå mellom kommune og stat. I Trøndelag under ett er dessuten 6 av 10 fornøyd med fylkeskommunen sin. Omkring 5 av 10 tror ting som nærings- og samfunnsutvikling, samt Trøndelags evne til å kjempe for sine interesser, blir bedre i et sammenslått fylke, mens bare 1 av 10 tror dette blir dårligere. Derimot er det bare 1 av 10 som tror muligheten for demokratisk påvirkning vil bli bedre, mens 5 av 10 tror dette hverken vil bli bedre eller dårligere, og 3 av 10 at det blir dårligere.

I Nord-Trøndelag er det vel 3 av 10 og i Sør-Trøndelag 2 av 10 som tror de i stor grad blir berørt som privatpersoner av en sammenslåing, mens henholdsvis 3 og 5 av 10 tror de i liten grad blir berørt.

Mellom 6 og 7 av 10 er i stor grad enig i at det er et sterkt fellesskap mellom Nord- og Sør-Trøndelag mht språk, idrett, kultur og identitet.

Dette er interessante bakgrunnsopplysninger som bekrefter at mye ligger til rette for å kunne lykkes med en sammenslåing.

Nedenfor ses det nærmere på innbyggernes synspunkt på de vurderingspunktene som er nevnt foran.

9.1 Trøndelagsutredningen (selve utredningsdokumentet)

Innbyggerundersøkelsen har ingen spørsmål om selve utredningsdokumentet.

9.2 Spørsmålet om sammenslåing.

Det er flere som er positive enn negative til sammenslåing i begge fylkene. I Sør-Trøndelag er 58% positive og 18% negative, mens 43% er positive og 37% negative i Nord-Trøndelag. Samlet for Trøndelag er 54% positive og 24% negative. Samtidig gir rundt 20% i begge fylkene uttrykk for at de er hverken for eller imot.

Dette viser at det er *støtte eller aksept* hos et flertall av innbyggerne i begge fylkene for et vedtak om sammenslåing.

9.3 Intensjonsplanen

Innbyggerundersøkelsen stiller spørsmål om flere av punktene i forslaget til intensjonsplan.

I begge fylkene er ca 80 % av innbyggerne positiv til at navnet på det nye fylket blir Trøndelag.

Det er svært delt mening om å lokalisere fylkesordfører og fylkesrådmann på hvert sitt sted i Trøndelag. Ca 1/3 er positiv til dette, 1/3 negativ og 1/3 verken positiv eller negativ.

Intensjonsplanens forslag om at fylkesordføreren plasseres i Trondheim, får støtte fra 2/3 i Sør-Trøndelag, men bare fra knapt 1/3 i Nord-Trøndelag (hvor 42% er negative til denne løsningen). I begge fylkene uttrykker imidlertid ca 25% at de verken er positive eller negative. Samlet gir dette støtte eller aksept i begge fylkene for et vedtak om å plassere fylkesordføreren i Trondheim.

Intensjonsplanens forslag om å plassere administrasjonssenteret med rådmann i Steinkjer får støtte fra 57% i Nord-Trøndelag, men bare 26% i Sør-Trøndelag. Dette må sammenholdes med at det er hele 39% i Sør-Trøndelag som verken er positive eller negative til forslaget. Dermed er det støtte eller aksept i begge fylkene for den foreslåtte løsningen.

10. Høringsuttalelsene

Den offentlige høringen henvendte seg både til enkeltpersoner og organiserte interessenter. Det vises til vedlegg med oversikt over høringsuttalelsene, hvor det er laget resymé av alle uttalelsene med individuell kommentar. Disse fordeler seg slik:

	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag
Statlige myndigheter mv	10	
Enkeltpersoner	111	2
Kommuner, regionråd, KS	27	27
Politiske organisasjoner	27	3
Arbeidstakerorganisasjoner	13	17
Næringsorganisasjoner	5	
Andre organisasjoner	8	2

I tillegg er det mottatt 442 ferdigtrykte kort med teksten "JA til folkeavstemming", men uten ytterligere kommentarer om det som var lagt ut til høring. Dessuten har folkeaksjonen for folkeavstemming levert lister med 9.400 underskrifter på et krav om folkeavstemming. Heller ikke her var det med uttalelser om andre sider av saken.

Nedenfor gjennomgås og vurderes spørsmål, innvendinger osv i høringsuttalelsene som flere har kommet med, eller som av andre grunner bør gis en allmenn drøfting. Øvrige innspill kommenteres enkeltvis i det vedlagte dokumentet med oversikt og resymé over alle høringsuttalelsene.

10.1 Trøndelagsutredningen (selve utredningsdokumentet)

Det er relativt få uttalelser med synspunkt på Trøndelagsutredningen som sådan, og hvorvidt den gir et godt nok grunnlag for å vurdere sammenslåingsspørsmålet. Blant de som kommenterer dette, er det litt ulike oppfatninger. Det samlede inntrykket er imidlertid at de fleste tar utredningen som helhet som et dekkende grunnlag. De fleste uttalelsene om Trøndelagsutredningen dreier seg mest om enkelttema, hvor man er uenig eller kritisk til forslaget eller vurderingen i utredningen. Nedenfor gjøres det rede for innvendinger og kritiske synspunkt, og gis en vurdering av disse.

Av **statlige myndigheter** mv uttaler Fylkesmannen i Sør-Trøndelag at Trøndelagsutredningen legger større vekt på utfordringene knyttet til balansen mellom storby og periferi, enn på regionhovedstaden som aktivum for regionen. Det savnes en nærmere drøfting av Trondheims betydning og rolle i Trøndelag, og hvilke konsekvenser en sammenslåing kan få for dette. Et tydelig kommuneperspektiv savnes også. Statens Kartverk påpeker at konsekvensene av en eventuell endring av matrikkelnummer fast eiendom ikke er nevnt. Dette henger sammen med at en sammenslåing av fylkene fører til endring av fylkesnummer.

Blant **kommunene** mener de fleste som uttaler seg om det, at utredningen generelt gir et godt grunnlag for beslutning, det gjelder bl.a. Verdal, Frosta, Stjørdal, Levanger, Malvik, Oppdal, Rissa, Bjugn og Selbu. Flatanger kommune mener at saken er for dårlig utredet og at for mange spørsmål mangler svar. En ny og bredere utredning bør gjennomføres og legges fram slik at denne blir en naturlig del av neste fylkes- og kommunevalgkamp. Fosnes kommune mener for sin del at utredningen ikke gir noe balansert og nyansert bilde på de utfordringer som oppstår som følge av en samling av fylkene. Snåsa kommune er kritisk til

både utføring og innhold, og mener at utredningen burde vært skrevet av en uavhengig forskningsinstitusjon.

Ved siden av de generelle vurderingene peker noen kommuner på enkelte mangler/svakheter ved utredningen. Meldal kommune savner f.eks. klarere formulerte målsettinger og ambisjoner på det å styrke distriktstrøndelag sitt utviklingspotensial, samt at det bør klargjøres bedre hvordan avstandsulempene tenkes løst. Skaun kommune mener at utfordringene og mulighetene for sørvestdelen av fylket er for lite vektlagt og burde vært bedre belyst i utredningen. Lierne kommune uttaler at de ikke kan støtte sammenslåing uten at konsekvensene for frivillig sektor først er utredet. Trondheim kommune mener at Trøndelagsutredningen ikke i tilstrekkelig grad viser hva som har betydning for at regionen skal bli konkurransedyktig og bærekraftig i framtiden. Man savner også et sterkere fokus på Trondheims betydning som motor for samfunnsutviklingen i landsdelen.

Blant **de politiske organisasjonene** uttrykker bl.a. Lierne Arbeiderparti, Verdal Arbeiderparti, Nord-Trøndelag KrF og Sør-Trøndelag KrF, seg positivt om Trøndelagsutredningen, som de mener er omfattende og grundig, og gir et godt grunnlag for beslutning om saken. Det er også mange som ikke gir noen særskilt vurdering av Trøndelagsutredningen.

Nord-Trøndelag SV, Namsos SV og Flatanger SV er kritisk til at Trøndelagsutredningen i all hovedsak er gjennomført av de to fylkeskommunene sjøl. De mener den burde vært skrevet av en uavhengig forskningsinstitusjon med større troverdighet og objektivitet, og som kunne bidratt med en breiere samfunnsanalyse.

Når det gjelder enkeltvis svakheter/mangler, mener MDG Steinkjer at det er uheldig at konsekvenser for miljø og klima ikke er en del av Trøndelagsutredningen, og at dette må utredes og hensyntas i fylkestingets avgjørelse. Namsos SV mener at det konkluderes ut fra en ensidig forståelse av at vekst og utvikling vil skje i aksen Steinkjer – Trondheim – Orkanger. Hovedutfordringen er imidlertid å skape balansert utvikling i hele Nord-Trøndelag. Åsen Arbeiderlag, Frosta Arbeiderparti og Høylandet Senterparti mener at Trøndelagsutredningen mangler vurdering av hvilke nye oppgaver den nye regionen skal få. Sør-Trøndelag Høyre mener at Trøndelagsutredningen skulle hatt større fokus på hvordan kvaliteten på dagens tjenester som fylkeskommunen yter kan bli bedre gjennom en sammenslåing.

Mange av **arbeidstakerorganisasjonene** sier ikke noe om Trøndelagsutredningen, dvs om utredningsdokumentet. Av de som uttaler seg om den, mener Fagforbundet Snåsa at den er et bestillingsverk i egenregi som ikke er tilstrekkelig nøytralt, og at hele prosessen har vært svært styrt. Verkstedklubben Kværner Verdal mener at Trøndelagsutredningen ikke gir et godt nok grunnlag for politikerne eller innbyggerne i spørsmålet om ett eller to Trøndelagsfylker. Saker som oppgavefordelingen mellom kommuner, fylke og stat, i forhold til helse, skole og vegnett, samt forholdene rundt NTE, må avklares først. Utdanningsforbundet i Sør-Trøndelag peker på at utredningen mangler en utredning om antatte konsekvenser dersom en ikke velger å slå seg sammen. Det pekes også på at mye ennå er uklart om oppgavefordelingen, og om mulige konsekvenser hvis Trondheim kommune overtar ansvaret for videregående opplæring og kollektivtilbudet. Akademikerne i STFK mener at Trøndelagsutredningen har betydelig svakhet når det gjelder temaet balansert og bærekraftig utvikling. Utredningen hadde f.eks. hatt et glimrende utgangspunkt i å drøfte om et nytt Trøndelag skal sikte på å være et lavutslippssamfunn.

Av de fem **næringsorganisasjonene** som har gitt uttalelse, er det bare to som kommenterer Trøndelagsutredningen som sådan. Nord-Trøndelag Bondelag mener at sammenslåing av Trøndelagsfylkene er så mangelfullt utredet at fylkestingene ikke kan si ja til sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylker på det grunnlaget som foreligger. Trøndelagsutredningen mangler fullstendig konsekvensutredning for sektorer som ligger utenfor fylkeskommunens primære tjenesteområde. NTB krever en egen utredning av konsekvensene for landbruksnæringen i Nord-Trøndelag, med særlig vekt på balansert utvikling i hele regionen, fylkesmannens utviklingsrolle, videregående landbruksutdanning, annet virkemiddelapparat og kompetansemiljøer som Innovasjon Norge, Fylkesmannsembetet, samvirke- og næringsorganisasjoner samt rådgiving.

Næringsforeningen i Trondheimsregionen mener det er feil strategi for å skape et sterkere Trøndelag ved å innrette et fremtidig samlet Trøndelag som motvekt mot Trondheims vekstkraft, slik man mener det uttrykkes i Trøndelagsutredningen. Det er avgjørende at hele regionen står samlet for å ha størst mulig trekraft i den internasjonale konkurransen.

Av de **andre organisasjonene** har flertallet ingen kommentarer til Trøndelagsutredningen. Nord-Trøndelag Idrettskrets m fl påpeker at det er en stor mangel ved Trøndelagsutredningen at konsekvensene for frivilligheten i Nord-Trøndelag ikke er utredet. Det samme påpekes av Jøa Idrettslag. Ungdomsutvalget i Nord-Trøndelag påpeker at ungdom, og ikke minst ungdomspolitik, er fraværende eller i mindre grad er tatt med i Trøndelagsutredningen. Dette mener de er utredningens største svakhet. Det etterlyses også en sterkere visjon, og mer om framtidsalternativene.

Av enkeltpersoner som har gitt uttalelse, mener én at saken bør utsettes til neste valg, ettersom det mangler en rekke analyser i Trøndelagsutredningen. Han mener det er for mye antakelser og for lite fakta. En annen ønsker utredet om det er bedre for Namdal å gå nordover.

Vurdering av uttalelser ang Trøndelagsutredningen.

Blant de som har gitt generell karakteristikk av om Trøndelagsutredningen er tilfredsstillende og tilstrekkelig som grunnlag for å ta stilling i saken, er det som vist ulike meninger.

a) Utredningen er ikke objektiv.

Vurdering: Trøndelagsutredningen er utført på grunnlag av et detaljert utredningsmandat fra de to fylkestingene. Arbeidet er et fellesprosjekt utført av fagressurser i begge de to fylkeskommunene. Dette er de samme fagressursene som ellers utreder store og små saker for fylkestingene. De mange positive uttalelsene om Trøndelagsutredningen som også har kommet, samt at svært mange *ikke* har reist spørsmålet om objektivitet, tilsier at det ikke er noen åpenbare mangler ved utredningen.

b) Manglende fokus på balansert utvikling.

Vurdering: Trøndelagsutredningen har primært som formål å være beslutningsgrunnlag for fylkestingene når de skal ta stilling til om Sør- og Nord-Trøndelag fylke skal slås sammen. I utredningen er det fokusert på forhold med relevans til *dette* spørsmålet. Spørsmålet om regional utvikling i Trøndelag tas i sin fulle bredde opp i egne planer for regional utvikling, senest i forslag til Felles planstrategi. Selv om redegjørelsen for

balansert utvikling i Trøndelagsutredningen sikkert kunne vært gjort annerledes, mener en at utredningen fortsatt holder som beslutningsgrunnlag for *denne* saken.

c) Manglende miljøperspektiv.

Vurdering: Trøndelagsutredningen har primært som formål å være beslutningsgrunnlag for fylkestingene når de skal ta stilling til om Sør- og Nord-Trøndelag fylke skal slås sammen. I utredningen er det fokusert på forhold med relevans til *dette* spørsmålet. Det er vanskelig å se at en slik sammenslåing skal gi konsekvenser for miljø og klima som på noe vis skulle påvirke beslutningen om sammenslåing. Det anbefales derfor at det ikke gjøres noen supplerende utredning om miljø og klima i denne saken.

d) Trondheims rolle og betydning er ikke tilstrekkelig vektlagt i utredningen

Vurdering: Innvendingen har en viss parallell til spørsmål b), og det vises til dette svaret.

e) Oppgavefordelingen og nye oppgaver

Vurdering: Spørsmålet om nye oppgaver er tatt opp i Trøndelagsutredningens kap 2.4 og 2.5. Det vises til at disse spørsmålene må ses i forhold til den nasjonale regionreformen, hvor det kommer en Oppgavemelding om regionenes oppgaver våren 2016. Det opplyses også at de to fylkeskommunene har valgt å søke om overføring av nye oppgaver til den nye fylkeskommunen på basis av Forsøksloven. Man er for tiden i prosess med departementet om saken, etter å ha presentert en liste over aktuelle oppgaver, jfr også kap 7.3 foran.

Når det gjelder oppgavefordelingen, er dette ledd i en nasjonal prosess som skal sammenfattes og legges fram for Stortinget våren 2017, og som omfatter både fylkesmannens, fylkeskommunenes og primærkommunenes oppgaver. Dette er det også gjort rede for i de nevnte kapitlene i Trøndelagsutredningen.

f) Manglende ungdomsperspektiv

Vurdering: Trøndelagsutredningen har primært som formål å være beslutningsgrunnlag for fylkestingene når de skal ta stilling til om Sør- og Nord-Trøndelag fylke skal slås sammen. I utredningen er det fokusert på forhold med relevans til *dette* spørsmålet. Spørsmålet om ungdomspolitik er et viktig anliggende i fylkeskommunenes arbeid, og ivaretas i andre sammenhenger. Det er ingen ting i denne saken som tilsier at dette vil bli annerledes ved en sammenslåing, eller at det medfører problemstillinger som har betydning for *beslutningen* i denne saken.

g) utfordringer for frivillige organisasjoner

Vurdering: Frivillige organisasjoner avgjør selv sin organisasjonsstruktur. Den nye fylkeskommunen skal ha tilstedeværelse både i Steinkjer og Trondheim, og det samme vil være mulig også for frivillige organisasjoner. I Trøndelagsutredningen er det for øvrig gjort rede for hva bl.a. de frivillige organisasjonene representerer mht sysselsetting, jfr

TFoU-rapport 2015:13 som er vedlegg til utredningen.

h) Konsekvenser for landbruket av en sammenslåing

Vurdering: Trøndelagsutredningen har primært som formål å være beslutningsgrunnlag for fylkestingene når de skal ta stilling til om Sør- og Nord-Trøndelag fylke skal slås sammen. I utredningen er det fokusert på forhold med relevans til *dette* spørsmålet. Spørsmålet om landbruksnæringen er et viktig anliggende i fylkeskommunenes arbeid, og ivaretas i mange andre sammenhenger. Det er ingen ting i denne saken som tilsier at oppfølgingen av landbruket vil bli annerledes ved en sammenslåing, eller at det medfører problemstillinger som har betydning for *beslutningen* i denne saken.

10.2. Spørsmålet om sammenslåing

Høringsuttalelsene varierer mye mht hvor tydelig de uttaler seg om sammenslåingsspørsmålet. Noen uttrykker klart om de er for eller imot sammenslåing, og noen begrunner også standpunktet. Andre sier ingen ting om hva de mener om sammenslåing, dels uttrykker de bare hva de krever eller forventer *dersom* sammenslåing blir vedtatt. Noen baserer sin positive eller negative oppfatning på bestemte forutsetninger, men sier ikke noe om hvordan de stiller seg hvis forutsetningen innfris evt fjernes. Slike og andre forhold gjør at enkelte uttalelser kan være vanskelig å tolke.

Av **statlige myndigheter** mv uttrykker flere seg positivt til sammenslåing, mens ingen uttrykker seg negativt. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag peker på at offentlige og private aktører allerede samarbeider mye over fylkesgrensen, og at dette øker over tid. Regionsamarbeidene i Trondheimsregionen, Værnesregionen og Fosenregionen viser dessuten at fylkesgrensene splitter regionene på en uhensiktsmessig måte. NAV både i Nord- og Sør-Trøndelag støtter sammenslåing. De mener det er påkrevd å se regionen under ett ut i fra hensyn til innbyggernes og virksomhetenes behov for velferdstjenester.

Blant **kommunene** er 8 av 23 kommuner i Nord-Trøndelag og alle de 23 som har uttalt seg i Sør-Trøndelag, uttalt positive til sammenslåing. Trondheim kommune begrunner sitt positive standpunkt med at en sammenslåing vil bidra til å styrke regionens evne til å hevde seg i konkurranse med andre regioner, nasjonalt og internasjonalt. Det som i framtida kan bringe Trøndelag framover er kunnskapsbasert verdiskaping fundert på koblingen mellom råvaresterke distrikter, lokal industrikompetanse og kunnskapsmiljøene med tyngdepunkt i Trondheim.

I Nord-Trøndelag har bare 2 kommuner uttalt seg negativt, mens 3 er betinget negative: Flatanger mener saken er for dårlig utredet, og at beslutningen bør utsettes, Overhalla er negativ så lenge det ikke gjennomføres folkeavstemming, og Snåsa er negativ pga forslaget om delt lokalisering. 10 kommuner sier ikke noe om hvorvidt de er for eller imot sammenslåing.

Leka kommune begrunner sitt negative standpunkt med at utfordringene med store avstander blir større i et samlet Trøndelag. Lierne kommunes tilsvarende begrunnelse er at sammenslåing vil gi svekket demokratisk representasjon, og at den desentraliserte profilen i Nord-Trøndelag vil svekkes.

Ingen kommuner i Sør-Trøndelag stiller betingelser for sine positive standpunkt eller krav på egne vegne. I Nord-Trøndelag forutsetter Steinkjer kommune at lokaliseringen og det nærmere innholdet i et hovedsete for fylkesmannen er avklart før fylkestinget fatter sin beslutning. Man mener videre at de muntlige signalene som er gitt vedrørende

inntektssystemet må bekreftes før den endelige avgjørelsen fattes. Steinkjer kommune har også andre innspill og ønsker om ytterligere presiseringer/premisser som de mener må avklares gjennom et vedlegg til intensjonsavtalen i forkant av fylkestingsbehandlingen i april. Kommunen ber om videre dialog med Nord-Trøndelag fylkeskommune i denne saken, fram mot innstilling og behandling i fylkestinget. Namsos kommune forutsetter at Trøndelag ved en eventuell sammenslåing blir tilført nye oppgaver som vil styrke regionen Trøndelag. Også Namdalsregionen har mange krav og forutsetninger. Grong kommune setter som forutsetning for å støtte en sammenslåing at eierskapet til NTE i sin helhet overføres kommunene i NT, og at fordelingen av eierskapet følger den tredelte modellen som er foreslått av LKV-kommunene og Region Namdal. Tilsvarende setter Stjørdal kommune som betingelse for sitt standpunkt at eierskapet til NTE fordeles iht kommunenes folketall.

Det er 27 uttalelser fra **politiske organisasjoner** i Nord-Trøndelag og 3 fra Sør-Trøndelag. I Nord-Trøndelag er 16 uttalelser positive til sammenslåing, og 9 er negative. I Sør-Trøndelag er alle positive.

I Nord-Trøndelag er det særlig mange SV-organisasjoner som er imot sammenslåing. Mange av disse mener at en sammenslåing ikke svarer på de framtidsutfordringer vi har foran oss. De ønsker at NTE fortsatt skal være 100 % fylkeskommunalt (NTFK) eid, og at utbyttepolitikken skal bidra til en miljøvennlig utvikling i hele fylket. Det fylkeskommunale eierskapet til NTE er et av de viktigste argumentene for å gå imot en fylkessammenslåing. Verdal SV frykter at en sammenslåing kan medføre store tap i form av arbeidsplasser, næringsliv og politisk avstand for Nord-Trøndelag, mens Overhalla SV mener det vil være negativt for folks deltakelse, medvirkning og engasjement, og dermed gi et svakere demokrati.

Senterpartiet i Nord-Trøndelag peker på konsekvenser for frivillig sektor av en fylkessammenslåing, samt at det er illusorisk å tro at Helse Midt vil opprettholde Helse Nord-Trøndelag i et sammenslått Trøndelag. De mener også at en sammenslåing raskt vil generere endring i skolestrukturen og samling av kompetanse i færre store miljø.

Av 13 **arbeidstakerorganisasjoner** i Nord-Trøndelag uttaler de aller fleste seg ikke om hvorvidt de er for eller imot sammenslåing, mens 3 uttaler seg negativt. Svarene er til dels vanskelig å tolke, fordi nesten ingen sier eksplisitt at de er imot sammenslåing, men flere stiller forutsetninger for at et slikt vedtak kan gjøres, kombinert med merknader som er mer eller mindre kritiske. Av 17 organisasjoner i Sør-Trøndelag uttaler 3 seg positivt og ingen negativt til sammenslåing, de fleste uttaler seg heller ikke her om spørsmålet.

I Nord-Trøndelag mener flere at forholdet til NTE må avklares før saken avgjøres. Dessuten påpekes det at den desentraliserte skolestrukturen og nærskoleprinsippet må videreføres.

Av 111 uttalelser *m/kommentar* fra **enkelpersoner** i Nord-Trøndelag er 43 negative og 31 positive til sammenslåing. Av 2 uttalelser i Sør-Trøndelag er 1 negativ til sammenslåing.

Av de enkelpersonene som er negative, frykter de fleste at en sammenslåing vil føre til sentralisering hvor Nord-Trøndelag tappes for arbeidsplasser og alt samles i Trondheim.

Vurdering av uttalelsene ang sammenslåing.

- a) Sammenslåing gir for store avstander.

Vurdering: Et samlet Trøndelag blir et fylke med stor utstrekning. Likevel trenger ikke avstandene i forhold til fylkeskommunen bli vesentlig annerledes enn nå. Det legges til rette for fortsatt sterk tilstedeværelse både i Steinkjer og Trondheim. Viktige tjenester skal fortsatt tilbys der folk bor, bl.a. videregående opplæring og tannhelse. Moderne kommunikasjonsmåter gir helt andre kontaktmuligheter med politikere og administrasjon enn tidligere. Det vises ellers til drøftingen av disse spørsmålene i Trøndelagsutredningens kap 6.2.

b) Svekket demokratisk deltakelse og representasjon

Vurdering: Spørsmålet om representasjon er drøftet i Trøndelagsutredningens kap 4. Det vises bl.a. til representasjonen i de største fylkene her til lands. Det antallet fylkestingsrepresentanter som foreslås i intensjonsavtalen (59), er like stort som i Oslo, og større enn i alle de andre fylkene. Likevel er det mindre enn i Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag i dag (78). Hvorvidt dette er avgjørende for beslutningen om sammenslåing, må avveies av de folkevalgte.

c) Tap av arbeidsplasser

Vurdering: Den eneste *direkte* virkningen en sammenslåing kan ha for arbeidsplasser og næringsliv, er evt endring i lokalisering og antall av fylkeskommunalt ansatte, eller ansatte i virksomheter som omorganiseres som følge av en fylkessammenslåing. Den foreslåtte løsningen tilsier forholdsvis mindre endringer, og heller en styrking enn en svekkelse, som enkelte i Nord-Trøndelag frykter. Når det gjelder næringslivets utvikling, er det heller ingen ting som tilsier at det fylkeskommunale utviklingsarbeidet vil bli dårligere i Nord-Trøndelag enn i dag. Om man gjennom en sammenslåing dessuten lykkes i å skape et sterkere Trøndelag, vil det også styrke næringslivet som helhet.

d) Konsekvenser for frivillige organisasjoner

Vurdering: Det vises til kommentar under kap 10.1 foran om Trøndelagsutredningen, pkt g).

e) Forutsetning om nye oppgaver

Vurdering: Det vises til kommentar under kap 10.1 foran om Trøndelagsutredningen, pkt e).

f) NTE

Vurdering: NTE-spørsmålet var ikke del av utredningsmandatet for Trøndelagsutredningen, men er utredet og behandlet som en særskilt sak i NTFK. Ved en sammenslåing er det forutsatt at eierskapet til NTE skal overføres til kommunene i Nord-Trøndelag, noe som har økonomiske konsekvenser for framtidig fylkeskommunal virksomhet. Hovedtrekkene i dette er det gjort rede for i Trøndelagsutredningen (se også oppdateringen under Saksopplysninger kap 7.1 foran). Detaljene knyttet til selve overføringen gjøres det rede for i en egen sak til fylkestinget i Nord-Trøndelag i samme møte som foreliggende sak, og saksframlegget vil være kjent når spørsmålet om

sammenslåing skal besluttes. Avveilingen av konsekvensene ved NTE-saken mot andre forhold og fordeler ved en sammenslåing av fylkene, må gjøres av fylkestinget i NT.

g) Steinkjer kommunes forutsetninger

Vurdering: Etter initiativ fra den politiske ledelsen i Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune, har statsråd Sanner i KMD formelt bekreftet at fylkesmannen i et samlet Trøndelag skal ha hovedsete i Steinkjer hvis sammenslåing besluttes våren 2016. Lokaliseringsspørsmålet er dermed avklart. Når det gjelder innholdet er det naturlig at statsråden avklarer det gjennom interne prosesser i embetet, og at dette avventes til vedtak om sammenslåing er fattet i fylkesting og Storting.

Når det gjelder å få bekreftet signaler om inntektssystemet, vises det til brev dat 09.11.2015/jfr også Saksopplysninger kap 7.3 foran.

Steinkjers ønske om å gi bindende føringer eller viljeserklæringer om lokalisering av bl.a. ulike statlige virksomheter går ut over rammene for denne saken. De lokaliseringene det her er snakk om må etter hvert avklares mellom flere parter i et sammenslått fylke, og antas dessuten ikke å være avgjørende for sammenslåingsspørsmålet. De intensjonene om å sikre Steinkjers posisjon som hele tiden har ligget til grunn for utredning og politisk prosess i denne saken, tilsier at Steinkjers interesser vil bli ivaretatt.

10.2.1 Kravet om folkeavstemming

Mange høringsuttalelser, først og fremst i Nord-Trøndelag, reiser ønske eller krav om at saken skal *avgjøres* eller *høres ytterligere* gjennom en folkeavstemming. Dvs at noen mener at fylkestingene skal være *bundet* av resultatet i folkeavstemmingen, mens andre mener at den kun skal være *rådgivende*. Mange høringsuttalelser har kun spørsmålet om folkeavstemming som tema. En folkeaksjon i Nord-Trøndelag for «JA til folkeavstemming» har levert ca 9.400 underskrifter. Dessuten har 442 innbyggere i Nord-Trøndelag sendt inn aksjonens postkort med *JA til folkeavstemming* på forsiden.

I Nord-Trøndelag er det 13 **kommuner** som ønsker/krever folkeavstemming, 5 som støtter valgt prosess og 5 som ikke sier noe om spørsmålet. I Sør-Trøndelag er det 1 kommune som ønsker folkeavstemming, 1 som støtter valgt prosess, mens resten ikke sier noe om spørsmålet.

Av de **politiske organisasjonene** i Nord-Trøndelag er det 10 som ønsker/krever folkeavstemming, 3 som ikke ønsker det, og 14 som ikke sier noe om spørsmålet. I Sør-Trøndelag er det 1 som ønsker folkeavstemming, mens de 2 andre som har gitt uttalelse støtter valgt prosess.

Av 13 uttalelser fra **arbeidstakerorganisasjoner** i Nord-Trøndelag ønsker/krever 8 folkeavstemming, mens det i Sør-Trøndelag er 1 av 17. De øvrige sier ingen ting om spørsmålet.

Vurdering av kravet om folkeavstemming:

Bruk av folkeavstemming er drøftet i Trøndelagsutredningen kap 3.3, og det vises til denne. På bakgrunn av høringsuttalelsene kan drøftingen utdypes med følgende:

Slik ønsket/kravet om folkeavstemming presenteres i høringsuttalelsene, kan det sies å dreie seg om to ulike saksforhold. Noen, men langt fra alle som uttaler seg om spørsmålet, er tydelig på hvilket av de to saksforholdene ønsket/kravet deres refererer til.

- a) Den ene måten å forstå ønsket/kravet på, er som et ønske om at innbyggerne skal bli **hørt** i saken. Dvs at innbyggernes mening om sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag skal få komme tydelig til uttrykk og gjøres kjent for de folkevalgte. Dette mener en er godt ivaretatt i denne saken. En vil for det første vise til den offentlige høringen, hvor absolutt alle innbyggerne fikk anledning til å si hva de mener. Derneft til den godt dimensjonerte opinionsundersøkelsen fra Opinion AS, hvor resultatene ble presentert i felles fylkestingssamling 2.3.2016. En mener at en slik opinionsundersøkelse får fram *alle* innbyggernes mening om saken langt mer dekkende enn en folkeavstemning, hvor typisk valgdeltakelsen ved mange kommunesammenslåinger har vært 50-60%.
- b) Den andre måten å forstå ønsket/kravet på, er som et ønske om at innbyggerne via en slik avstemning alene skal få **avgjøre** saken. Da må man for det første vurdere om en slik avstemning faktisk ville uttrykke *alle* innbyggernes ønske, gitt den typisk lave valgdeltakelsen som er nevnt i foregående punkt. For det andre må man vurdere om man i en sak som dette kanskje også bør høre og vektlegge synspunkt fra flere enn bare innbyggerne. I denne saken har en, gjennom en bred høringsprosess, valgt å be også organiserte samfunnsaktører som ivaretar regionens – og innbyggernes - kollektive samfunnsinteresser, ikke minst kommunene, om å uttale seg. Når det gjennomføres en så omfattende høringsrunde som her, sier det seg selv at høringsssvarene må tas på alvor og seriøst vurderes/avveies i beslutningsprosessen.

Den eneste måten dette kan skje på, er at de tas med i saksforberedelsene for fylkestinget, som deretter avveier og tar beslutning i saken.

Den valgte høringsmåten er forøvrig fullt og helt innenfor Inndelingslovas rammer. Det er Stortinget som fattar endelig vedtak i saken, og som endelig vurderer om formelle prosesskrav er ivaretatt.

Den valgte høringsmåten vurderes ut fra dette som fullt tilfredsstillende. Det bør også nevnes at fylkestinget i Nord-Trøndelag i møte 03.03.2016 sak 3/16 vedtok følgende:

«De valgte høringsmetodene i trøndelagsutredningen har vært gode, og flere har fått mulighet til å gi sitt syn om en eventuell fylkessammenslåing enn det som hadde vært mulig gjennom en folkeavstemning. Dette sammen med et entydig svar i innbyggerundersøkelsen gjør fylkestinget i stand til å ta en beslutning i saken, en folkeavstemning er dermed unødvendig og vil kun bidra til å utsette saken.

Det skal derfor ikke avholdes en folkeavstemning i spørsmålet om en eventuell fylkessammenslåing.»

10.3 Intensjonsplanen

De fleste punktene i Intensjonsplanen er lite eller ikke i det hele tatt kommentert i høringsuttalelsene. Dette tyder på at de i hovedsak støttes eller får aksept. Uttalelsene til Intensjonsplanen konsentrerer seg først og fremst om spørsmålet om lokaliseringen av politisk og administrativ ledelse i et sammenslått Trøndelag.

Et stort flertall synes å støtte eller akseptere at Steinkjer blir administrasjonssentrum i det nye fylket, men også at det skal være sterk tilstedeværelse i Trondheim.

Trondheim kommune påpeker at utgangspunktet for å vurdere hvordan et sammenslått fylke skal organiseres og hvor funksjoner skal lokaliseres må styres av hva som vil styrke Trøndelag. Ut fra dette støtter Trondheim de framforhandlede løsningene mht organisering. Trondheim kommune framhever at det er viktig å arbeide for at andelen offentlige arbeidsplasser i Steinkjer opprettholdes, og at det må arbeides for å sikre at dette blir faglig robuste arbeidsplasser som er stabile over tid.

Steinkjer kommune er opptatt av at det må avklares flere prinsipper for hvordan administrasjonen skal organiseres, bl.a. at fylkesrådmannen og fylkesrådmannens ledere skal ha kontorsted i Steinkjer, og at organisatoriske tyngdepunkt skal legges til Steinkjer dersom det ikke er tungtveiende grunner til å legge det i Trondheim.

En rekke uttalelser er kritisk til forslaget i Intensjonsplanen om å legge ordførerfunksjonen til Trondheim og rådmannsfunksjonen til Steinkjer. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ser utfordringer med dette, og det samme gjør HV-12. I Nord-Trøndelag ønsker 15 kommuner samlet ledelse, og mange ønsker samlokalisering i Steinkjer. I Sør-Trøndelag ønsker 6 kommuner samlet ledelse, og noen mener den bør samles i Trondheim. Trondheim kommune finner imidlertid, som nevnt, å kunne støtte den framforhandlede løsningen for politisk og administrativ organisering.

Også en rekke politiske organisasjoner mener at det bør være samlet lokalisering. Intensjonsplanen foreslår at den nye regionen skal utgjøre én valgkrets til Stortings- og regiontingsvalg. Noen få kommuner uttaler seg om dette. Nærøy kommune støtter dette, mens Leka ønsker at et sammenslått fylke inndeles i flere valgkretser. Høylandet kommune ønsker å sikre politisk representasjon fra alle områder av den nye regionen, for eksempel ved bruk av utjevningsmandat.

Intensjonsplanen har et punkt om at det skal arbeides for at fylkesmannen i en sammenslått region skal ha hovedsete i Steinkjer. Som nevnt tidligere i denne saken, har statsråd Sanner i KMD formelt bekreftet at fylkesmannen i et samlet Trøndelag skal ha hovedsete i Steinkjer hvis sammenslåing besluttet våren 2016. Osen ber om at det lages en mer forpliktende formulering angående plassering av Fylkesmannsembetet i Steinkjer. UNIO ved Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mener at beslutningen om å legge Fylkesmannens hovedsete til Steinkjer er tatt på feil grunnlag, og må revurderes.

Noen kommuner ønsker at Intensjonsavtalen suppleres med garantier for at det nye Trøndelagsfylket ivaretar bestemte interesser i egen kommune. F.eks. peker Verdal kommune på en rekke Verdalsinteresser som intensjonsavtalen bør avklare, bl.a. at Verdal vgs videreutvikles.

Overhalla kommune mener at Intensjonsplanen i sterkere grad burde ha utviklet ambisjoner for hvordan et samlet Trøndelag skal bli en grønn, klimanøytral region. Meldal kommune savner klarere formulerte målsettinger og ambisjoner på det å styrke distriktstrøndelag sitt utviklingspotensial, samt en bedre klargjøring av hvordan avstandsulempene tenkes løst.

I Intensjonsplanen er ett av delmålene for et sammenslått fylke umiddelbart å søke om nye oppgaver etter forsøksloven. Flere uttalelser fra statlige organisasjoner er negative til dette.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er generelt positiv til å bruke forsøksloven. Det vurderes imidlertid som lite hensiktsmessig at forsøksloven tas i bruk på nåværende tidspunkt, til et forsøk med å overføre oppgaver som i dag tilligger Fylkesmannen. Det er naturlig at dette avventes til etter at Regjeringen har gjennomført sin vurdering av fylkesmannsembetet, og Stortinget har tatt stilling til hvilke oppgaver et framtidig folkevalgt nivå skal ha, og til meldingen om statlig styring som legges fram våren 2017. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag er enig i dette. Det samme gjelder flere av de tilhørende arbeidstakerorganisasjonene. Statens Vegvesen peker på betydningen av å beholde fagkompetansen samlet i Statens vegvesen, og at en splitting av fagmiljø for å ruste opp fylkesavdelingene vil bidra til å svekke etatens fagmiljø.

Intensjonsplanen har et eget punkt om ansatte og deres ivaretagelse. En rekke arbeidstakerorganisasjoner ønsker at det foreslåtte oppsigelsesvernet økes fra 3 til 5 år, samt at det gis sikkerhet for at ingen vil bli beordret mot sin vilje mellom de to administrasjonsstedene. De hovedtillitsvalgte i fagforeningene i Sør-Trøndelag fylkeskommune presenterer følgende forslag til ny formulering av Intensjonsplanens punkt om Ansatte:

"Et viktig mål med sammenslåingen er å skape bedre forutsetninger for en kompetent og effektiv administrasjon og tjenesteproduksjon, med attraktive og utviklende arbeidsplasser. Sammenslåingen og opprettelsen av en ny fylkeskommune betegnes som en virksomhetsoverdragelse og ansattes arbeidsforhold/-kontrakter vil overdras til den nye enheten etter arbeidsmiljølovens bestemmelser. Dette gir ansatte gode rettigheter. Våre tillitsvalgte er en viktig samarbeids- og drøftingspart i prosessen. Ansatte som direkte berøres gjennom eventuelle endringer i stilling, vil også bli involvert.

Ingen som er ansatt i de to fylkeskommunene vil sies opp som følge av overtallighet på grunn av fylkeskommunesammenslåingen. Endringer i stilling og arbeidsoppgaver må imidlertid påregnes for enkelte ansatte. En ekstra sikring mot oppsigelser som følge av overtallighet etableres i fem år regnet fra sammenslåingsdato (1.1.2018). Det er forventet at organisasjonen er normalisert etter fem år, og at vi da går tilbake til de vanlige regler for overtallighet og fleksibilitet som gjelder i dag også. Ingen vil bli beordret mot sin vilje mellom de to administrasjonsstedene."

Vurdering av uttalelsene ang Intensjonsplanen.

a) Presisering av Steinkjer som administrasjonssenter.

Vurdering: Intensjonsplanen legger til grunn at den nye regionens administrasjonssenter med rådmannsfunksjon legges til Steinkjer. Steinkjer kommune ønsker presisert at fylkesrådmannen og hans ledere skal ha kontorsted i Steinkjer. Dette bør være nødvendig, ettersom man med rådmannsfunksjonen normalt forstår både rådmannen og dennes *nærmeste* ledere. En presisering om kontorsted gir dessuten lett forventninger om en mer kontormessig stedbundet utøvelse av rådmannsfunksjonen enn hva oppgaveløsningen i det nye fylket gir rom for. I praksis vil fylkesrådmannen og lederne måtte være mye på farten, og utføre funksjoner både fra Steinkjer, Trondheim og andre steder. Oppgavene avgjør hvordan dette blir.

Steinkjers ønske om at Steinkjer skal bli styrket av sammenslåingen, og ikke bare at den relative andelen minst skal opprettholdes, er vanskelig å imøtekomme. Dette fordi det er vanskelig å forutse hvilke oppgaver fylkeskommunene vil få i framtida, og dermed både

hva man skal måle dette mot, og hvordan det skal tidsavgrenses. Formuleringen i forslaget til intensjonsplan uttrykker imidlertid en klar viljeserklæring som for Steinkjers del bør være tilfredsstillende. Jfr også uttalelsen fra Trondheim kommune.

Steinkjers ønske om en formulering om at organisatorisk tyngdepunkt fortrinnsvis skal legges til Steinkjer er også vanskelig å imøtekomme, fordi dette begrepet er vanskelig å definere så klart at det gir flere holdepunkt for framtida enn hva som allerede naturlig forstås med at Steinkjer skal være "administrasjonssentrum".

b) Innvendinger mot forslaget om delt lokalisering.

Vurdering: Et betydelig antall av de som har gitt uttalelse er kritisk til forslaget om delt lokalisering av ordførerfunksjonen og rådmannsfunksjonen i et sammenslått Trøndelag. Mange vurderer nok her løsningen ut fra tradisjonell hierarkisk organisasjonstenking. Ingen går inn på den problematikken som forslaget er ment å løse, eller kommentert den i lys av at slike løsninger har blitt stadig mer aktuelle med de siste tiårs utvikling av digitale kommunikasjonsmåter.

Utgangspunktet er at det er behov for sterk tilstedeværelse både i Steinkjer og Trondheim, jfr drøftingen i Trøndelagsutredningens kap 6. I dette ligger at det også er viktig med synlig og symbolsk tung tilstedeværelse begge steder. For å oppnå dette kreves det en organisasjonsløsning som avviker fra den tradisjonelle. Men det er fortsatt bare det geografiske som avviker. All administrasjon vil fortsatt være underlagt rådmannsfunksjonen. Det er ikke lagt opp til at ordføreren skal ha noe eget administrativt apparat.

Er ordførerfunksjonen og rådmannsfunksjonen så tett koblet at de krever samlokalisering? Formelt er det ingen ting som tilsier det, og innhentet praktisk erfaring fra forskjellig hold tilsier at dette ikke er noen praktisk nødvendighet heller. Både ordfører og rådmann vil for en stor del av sin tid delta i eksterne aktiviteter, og kommunisere med hverandre mens de er på farten. Treffpunktene blir i stor grad faste, formelle arenaer hvor oppgaveløsningen og saker forberedes eller besluttet. Det er de moderne løsningene for enkel og effektiv kommunikasjon, uavhengig av tid og sted, som har gjort at så mange organisatoriske løsninger av denne typen har utviklet seg de senere årene. I så måte er løsningen en typisk moderne løsning.

Ingen av de kritiske merknadene vurderes som tilstrekkelig grunn til å endre forslaget i Intensjonsplanen på dette punktet.

c) Representasjon og antall valgkretser

Vurdering: Spørsmålet om valgkretser drøftes i Trøndelagsutredningen kap 4.1. Det framgår at Valgloven bestemmer at hvert fylke utgjør et valgdistrikt ved fylkestingsvalg, og det kreves endring i denne loven hvis det nye fylket skal deles inn i flere valgkretser. Det er bare én kommune som foreslår endring av punktet om valgkrets, og det foreslås at punktet ikke endres.

d) Fylkesmannens hovedsete legges til Steinkjer

Vurdering: Etter initiativ fra den politiske ledelsen i Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune, har statsråd Sanner i KMD formelt bekreftet at fylkesmannen i et samlet Trøndelag skal ha hovedsete i Steinkjer hvis sammenslåing besluttet våren 2016. Lokaliseringsspørsmålet er dermed avklart. Når det gjelder innholdet er det naturlig at statsråden avklarer det gjennom interne prosesser i embetet, og at det forventes til vedtak om sammenslåing er fattet i fylkesting og Storting.

e) Nye oppgaver ved bruk av forsøksloven

Vurdering: Spørsmålet om nye oppgaver er tatt opp i Trøndelagsutredningens kap 2.4 og 2.5. Det vises til at disse spørsmålene må ses i forhold til den nasjonale regionreformen, hvor det kommer en Oppgavemelding om regionenes oppgaver våren 2016. Det opplyses også at de to fylkeskommunene har vedtatt å søke om overføring av nye oppgaver til den nye fylkeskommunen på basis av Forsøksloven. Man er for tiden i prosess med departementet om saken, etter å ha presentert en liste over aktuelle oppgaver. Jfr også kap 7.3 foran.

f) Oppsigelsesvern for fylkeskommunenes ansatte

Vurdering: På bakgrunn av drøftinger med arbeidstakerorganisasjonene, jfr kap 6.1 under Saksopplysninger, foreslås det at man i pkt *Ansatte* i forslaget til intensjonsplan endrer siste setning i andre avsnitt til: "Vernet mot oppsigelse av medarbeidere som eventuelt blir overtallige som følge av sammenslåingen, skal vare i 5 år fra sammenslåingsdato." I tillegg endres andre setning i tredje avsnitt til: "Perioden for slike overgangsordninger skal ha 5 års varighet fra sammenslåingsdato."

g) Ivaretagelse av enkeltkommuners spesifikke interesser i Intensjonsplanen

Vurdering: Hvis man i denne saken skulle åpne for å binde/fastlegge den nye fylkeskommunens framtidige engasjement, tilstedeværelse osv i den enkelte kommune, ville det krevd en plan-/økonomivurdering som i praksis ikke ville la seg gjøre for dagens to separate fylkeskommuner. Man måtte dessuten på et tidlig tidspunkt invitert *alle* kommunene til å komme med sine ønsker, hvilket ikke er gjort. Kravene kan derfor ikke etterkommes.

h) Intensjonsplanens mål og ambisjoner

Vurdering: De innspillene som er kommet med ønske om tydeligere mål/ambisjoner mht miljø, distriktpolitikk mv. peker på forhold som det er uttrykt ganske klare, men kortfattede, mål for både i utredningsmandatet og i Intensjonsplanen. Det betyr ikke at det ikke er behov for en videre utvikling av mål og ambisjoner på disse områdene, men at det bør gjøres i egne planer og drøftinger, hvor det er plass for en bredere saksbehandling, høring og debatt enn det er i den foreliggende saken.

11. Samlet vurdering og anbefaling mht spørsmålet om å søke sammenslåing

Ut fra ovenstående redegjørelse for Trøndelagsutredningen, intensjonsplanen og prosessen med utarbeiding, høring osv av saksmaterialet, vurderes dette materialet som tilfredsstillende som beslutningsgrunnlag for fylkestingenes behandling av spørsmålet om å søke Stortinget om sammenslåing av Nord- Trøndelag og Sør-Trøndelag fylke.

12. Videre oppfølging/prosess

Som nevnt tidligere denne saken, skal et vedtak om å søke Stortinget om sammenslåing, følges av vedtak om enkelte formelle hovedpunkter for det sammenslåtte fylket og den tilhørende fylkeskommunen.

Dette vil skje i fylkestingssak 24/16 *Oppfølging av fylkestingets vedtak i sak om Søknad til Stortinget om sammenslåing av Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylke.*

Vedtak i denne saken vil igjen følges av en sak som etablerer arbeidet med praktisk gjennomføring av den vedtatte sammenslåingen (forutsatt at Stortinget innvilger søknaden om sammenslåing).

Det sistnevnte skjer i FT-sak 25/16 *Sammenslåing av Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Tilsetting av fylkesrådmann i det nye fylket og oppnevning av prosjektledelse.*

En stor del av saksgrunnlaget for disse sakene er presentert og drøftet i den foreliggende saken. I den grad selve vedtakene i disse sakene oppfattes å ha betydning for standpunktet i spørsmålet om sammenslåing, vises det til de forslag til vedtak som er fremmet.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON:

I denne saken skal fylkestinget ta stilling til spørsmålet om fylkestinget skal søke Stortinget om at Nord- og Sør-Trøndelag fylker slås sammen til et fylke. Fylkesrådmannen mener at Trøndelagsutredningen med forslag til intensjonsplan, høringsprosessen, samt resultatene av innbyggerundersøkelsen, gir tilstrekkelig grunnlag for fylkestingene til å fatte beslutning i saken. Basert på drøftingene over, ser fylkesrådmannen ingen grunn til å anbefale overfor fylkestinget at det gjøres endringer av noe omfang i intensjonsplanen eller grunnlaget for sammenslåingen.

Fylkesrådmannen anbefaler fylkestinget å slutte seg til forslag til vedtak i saken.